

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

Kokousaika	Torstaina 18.4.2024 klo 8.30 –
Kokouspaikka	Marttilan kunnanvirasto, valtuustosali
5 § 6 § 7 § 8 § 9 § 10 § 11 § 12 §	Käsiteltävät asiat: Tilinpäätös vuodelta 2023 Tilintarkastuskertomus vuodelta 2023 Arviointikertomus vuodelta 2023 Henkilöstöraportti vuodelta 2023 Tarkastuslautakunnan palkkio Ilmoitusasiat Muut asiat Muutoksenhakuohjeet
Pöytäkirjan nähtävänäpito	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäväksi Marttilan kunnan www-sivuille 22.4.2024
Kokouksen koolle- kutsuja	Mikko Tegel puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

KOKOUSAIKA	Torstai 18.4.2024 klo 8.30 – 14.17	
KOKOUSPAIKKA	Marttilan kunnanvirasto, valtuustosali	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	Jäsen (x) Tegel Mikko, pj (x) Kylämäki Kimmo, vpj (x) Karakorpi Matti (-) Nousiainen Hannele (x) Nyman Hilikka	Varajäsen Aalto Olli-Pekka Aalto Mika Ronkainen Teemu (x) Salo-Ylitalo Kirsi Hellman Karin
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	(x) Ehrlund Kirsi (x) Torkkeli Marjaana (x) Ahtiainen Anne klo 8.30-9.25 (x) Luoma Heini klo 8.30-9.25 (x) Salmi Jaakko klo 8.30-9.25 (x) Halkola Kirsi klo 9.25-9.57 (x) Vihtonen Jarkko klo 9.25-9.57 (x) Virtanen Satu klo 10.00-10.50 (x) Piirainen Maria klo 10.00-10.50 (x) Bergfors Anniina klo 10.50-10.31 (x) Jurttila-Nurminen Taina klo 10.50-10.31 (x) Laine Mirella klo 10.50-10.31	tilintarkastaja JHT, HT pöytäkirjanpitäjä kunnanjohtaja hallintojohtaja elinkeinoasiantuntija tekninen johtaja rakennus- ja kiinteistöpäällikkö rehtori-sivistysjohtaja vs. varhaiskasvatusjohtaja vapaa-aikapäällikkö kirjastonhoitaja vs. vapaa-aikapäällikkö 16.5.2024 lukien
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS-VALTAISUUS	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§§ 5 -	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Hilikka Nyman ja Kirsi Salo-Ylitalo Pöytäkirja tarkastettiin 18.4.2024.	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Mikko Tegel	Pöytäkirjanpitäjä Marjaana Torkkeli
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTOIMITUS	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme. Tarkastusaika 18.4.2024 Allekirjoitukset	
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ	Aika ja paikka Marttilan kunnan www-sivuilla 22.4.2024 Virka-asema toimistos sihteeri Marjaana Torkkeli	

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

**5 §
TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2023**

Kunnan toimiala- ja tulosalueiden johtajat esittelevät tilinpäätöksen vuodelta 2023. Toimintakertomus vuodelta 2023 annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Kunnanjohtaja Anne Ahtiainen, hallintojohtaja Heini Luoma, elinkeinoasiantuntija Jaakko Salmi, tekninen johtaja Kirsi Halkola, rakennus- ja kiinteistöpäällikkö Jarkko Vihtonen, rehtorisivistysjohtaja Satu Virtanen, vs. varhaiskasvatusjohtaja Maria Piirainen, vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors ja kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen antoivat kukin omalta osaltaan selvityksen vuoden 2023 toiminnasta. Lautakunnalle esittäytyi lisäksi myös vapaa-aikapäällikön sijaiseksi 16.5.2024 alkaen valittu Mirella Laine.

Oheismateriaali: Marttilan kunnan toimintakertomus vuodelta 2023

6 §**TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2023**

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Päätösehdotus:

JHT-tilintarkastaja Kirsi Ehrlund antaa selvityksen vuoden 2023 tilintarkastuksesta ja esittelee tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023. Tarkastuslautakunta saattaa tilintarkastuskertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös:

JHT-tilintarkastaja Kirsi Ehrlund antoi selvityksen vuoden 2023 tilintarkastuksesta ja esitteli tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023. Tarkastuslautakunta päätti saattaa tilintarkastuskertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Liite 1: Tilintarkastuskertomus vuodelta 2023

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

7 §**ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023**

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen valtuustolle.

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti antaa arviointikertomuksen valtuustolle.

Liite 2: Arviointikertomus vuodelta 2023

Merk. Tilintarkastaja Kirsi Ehrlund poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 13.48

**8 §
HENKILÖSTÖRAPORTTI VUODELTA 2023**

KT Kuntatyöntajat on antanut suosituksen henkilöstökertomuksen laatimisesta. Kunnan henkilöstöraportti vuodelta 2023 on laadittu sen pohjalta. Raportti on käsitelty kunnanhallituksessa 11.3.2024 ja yhteistyötoimikunnassa 12.3.2024.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunnalle annetaan tiedoksi henkilöstöraportti vuodelta 2023.

Päätös:

Henkilöstöraportti vuodelta 2023 annettiin tiedoksi.

Oheismateriaali: Henkilöstöraportti vuodelta 2023

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

9 §**TARKASTUSLAUTAKUNNAN PALKKIO**

Kunnan palkkiosäännön (tullut voimaan 1.1.2021) mukaan tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot suoritetaan kunnanvaltuuston jäsenten kokouspalkkioiden mukaisesti. Lautakunnan suorittamasta arviointitehtävästä suoritetaan palkkio laskun perusteella.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää arviointitehtävien palkkioista v. 2024.

Päätös:

Arviointitehtävien palkkioksi v. 2024 päätettiin 110 €/henkilö/päivä.

Tiedoksi: palkkasihteeri

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

**10 §
ILMOITUSASIAT**

Kunnanhallitus 11.3.2024 § 35 Kunnan toimintaympäristön riskien arviointi
Kunnanhallitus 27.3.2024 § 50 Vuoden 2023 tilinpäätöksen allekirjoittaminen
Kunnanhallitus 27.3.2024 § 51 Vahvistusilmoituskirje tilintarkastajalle

Päätös:
Päätökset annettiin tiedoksi.

**11 §
MUUT ASIAT**

Päätös:
Seuraava kokous on 6.6.2024.

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

12 §**Oikaisuvaatimus ja valitusosoitus**

Pöytäkirjaan liitettävässä oikaisuvaatimusohjeessa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan on liitettävä.

Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta antaa oikaisuvaatimusohjeet.

Päätös:

Annettiin oikaisuvaatimus.

MUUTOKSENHAKU

1. Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei saa kuntalain 91 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

pykälät 5-8, 10-12

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukainen kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

pykälät 9

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin/muun lainsäädännön perusteella seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

pykälät/valituskieltojen perusteet

2. Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

pykälät 9

Oikaisuvaatimusviranomaisen:

Martilan tarkastuslautakunta

Osoite:

Härkätie 773, 21490 Marttila

Kunnanviraston aukioloajat:

maanantai-keskiviikko klo 9.00-15.00, torstai klo 9.00-17.00
ja perjantai klo 9.00-14.00

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, siitä on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja oikaisuvaatimuksen tekijän on allekirjoitettava se.

3. Hankintoaikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen hankintoaikaisuvaatimuksen:

pykälät:

Oikaisuvaatimusviranomaisen:

Martilan tarkastuslautakunta

Osoite:

Härkätie 773, 21490 Marttila

Hankintoaikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, siitä on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja hankintoaikaisuvaatimuksen tekijän on allekirjoitettava se.

3. Valitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen:

Turun hallinto-oikeus

Osoite:

PL 32, Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Kunnallisvalitus, **pykälät**

valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, **pykälät**

valitusaika 30 päivää

Tarkastuslautakunta

18.4.2024

(muutoksenhakuohje jatkuu)

Muu valitusviranomainen:

Markkinaoikeus

Osoite:

PL 118, 00131 Helsinki

pykälät:

valitusaika 14 päivää

Muu valitusviranomainen:

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Osoite:

Kirjaamo

Itsenäisyydenaukio 2, PL 22

20801 TURKU

pykälät:

valitusaika 14 päivää

Valitusaika: Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja: Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite

- päätös, johon muutosta haetaan

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi

- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai muun valituskirjan laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan joko alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen:

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan täyttymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin hyvissä ajoin, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/ valitusosoitus liitetään sitä varten annettuun pöytäkirjanotteeseen.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 €.



TILINTARKASTUSKERTOMUS 2023

Marttilan kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Marttilan kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.



Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Marttilassa 18. huhtikuuta 2024

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Kirsi Ehlund
HT, JHT

MARTTILAN KUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

Puheenjohtajan katsaus

Tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomus on laadittu talouden osalta BDO:n tilintarkastajan toimesta ja muilta osin kukin tarkastuslautakunnan jäsen on ottanut yhden lautakunnan ja kunnanhallituksen työn arvioitavakseen. Tämä on muutos käytäntöön, jossa tilintarkastaja aikaisemmin laati arviointikertomuksen.

Muutos tehtiin helmikuun 2024 kokouksessa uuden tilintarkastajan toiveesta. Nyt aikaa arvioinnille on ollut vajaa kaksi kuukautta, vaikka arviointia tulisi tehdä jatkuvana toimintana vuoden kuluessa.

Vuoden 2023 vaikeutena olivat kohonneet kustannukset ja korkeat korot, mutta loppuvuodesta talouden taantuminen niitä vaimensi. Sote-uudistus jatkui Varhassa järjestelmien ja yhteistoiminnan kehittämisenä kuntien kanssa. Vielä kehitysvaiheessa oleva Varhan organisaatio ja sen alijäämäinen talous ovat lähiaikoina aiheuttamassa monia raskaita päätöksiä sote-alalla ja kunnissa.

Monista muutoksista huolimatta kunnan talous on saatu pidettyä tasapainossa ja sen ennustettavuus on nyt selvästi parantunut. Kunnan taloudesta on tästä huolimatta pidettävä jatkuvasti huolta.

Marttilan kunnan menestyksekkäs toiminta edellyttää pätevää henkilöstöä. Kuntaan on pystytty rekrytoimaan osaavaa ja tehtäviinsä omistautunutta henkilöstöä, tuoreimpana uusi kunnanjohtaja Anne Ahtiainen Mynämäelle siirtyneen Carita Maisilan tilalle. Kunnan organisaatio on ohut ja siksi sen toiminnan varmistamiseksi tarvitaan varahenkilöitä. Toiminta korvaustilanteissa onkin sujunut hyvin, kun järjestelyt on tehty ajoissa.

1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Arvioinnin tulokset tarkastuslautakunta esittää valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa.

Marttilan kunnan tarkastuslautakuntaan kuuluvat valtuustokaudella 2021 – 2025 puheenjohtaja Mikko Tegel, varapuheenjohtaja Kimmo Kylämäki, Matti Karakorpi, Hannele Nousiainen ja Hilikka Nyman. Varajäseniä samassa järjestyksessä ovat Olli-Pekka Aalto, Jussi Vaittinen 15.11.2021 saakka ja sen jälkeen Mika Aalto, Teemu Ronkainen, Kirsi Salo-Ylitalo ja Karin Hellman.

Tarkastuslautakunta on arviointitehtävän suorittamiseksi tutustunut kunnan toimielinten pöytäkirjoihin, viranhaltijoiden päätöksiin sekä hallituksen laatimaan toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen. Lisäksi lautakunta on kokouksissaan kuullut kunnan eri toimialojen

vastuuhenkilöitä. Kevään 2023 kokouksen yhteydessä lautakunta tutustui entisen terveyskeskuksen tiloihin ja syksyllä Martintalon kuntosaliin ja perusparannettuun urheilukenttään. Lautakunta kokoontui vuonna 2023 neljä kertaa.

Tarkastuslautakunta kilpailutti kunnan hallinnon ja talouden tarkastuspalvelut. Tarjouksen jätti vain BDO Audiator Oy. Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.3.2023 BDO Audiator Oy:n tarjouksen kunnan hallinnon ja talouden tarkastuspalveluista vuosille 2023-2024 + yksi optiovuosi.

Tilintarkastuksesta on huolehtinut tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Sinikka Niitynperä 19.4.2023 asti ja sen jälkeen HT, JHT Kirsi Ehrlund.

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

2.1. Kunnanhallitus

Yleishallinto

Vuoden 2023 suuria muutoksia oli sosiaalitoimen ja pelastushenkilöstön siirtyminen Varsinais-Suomen hyvinvointi alue VARHA:lle. Tähän liittyvät muutokset toteutettiin vuoden aikana ja samalla valmistettiin yhteistyötä Varhan kanssa sujuvan palvelun takaamiseksi.

Kunnan asukkaiden osallistamista kunnan toimintaan parannettiin ottamalla käyttöön osallistava budjetointi 10.000 euron summalla. Kuntalaisilta saaduista ideoista toteutettiin minigolfrata liikennepuiston viereen. Yrittäjien osallistamista selvitettiin yrittäjille suunnatulla yrittäjäkyselyllä.

Kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia on edistetty lisäämällä ennestään hyviä harrastusmahdollisuuksia ja kunta on teettänyt hyvinvointikertomuksen. Kertomusta käytetään jatkossa ohjamaan kunnan toimia. Yhteistyö hyvinvointialue Varhan kanssa on tärkeää, tosin suurten muutosten vuoksi toiminta vaatii vielä kehittämistä.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä Varhan toiminnan seuraamista, jotta tieto kuntaa koskevista päätöksistä on tiedossa etukäteen ja oikeana.

Kuntalaisten tietoisuutta ympäristöstä ja ekologisuudesta ovat tukeneet monet kunnan ja yhdistysten järjestämät tapahtumat esim. Koti Marttilaan -tapahtuma ja Perinnerakentamispäivä.

Kunnan ilmasto- ja ympäristöohjelma valmistui lokakuussa. Ohjelman laatimisessa tehtiin yhteistyötä sekä luottamushenkilöiden että kuntalaisten kanssa.

Toiminta Paimionjoki-yhdistyksen ja Valonian kanssa tulee jatkossa auttamaan Saaristomeren tilan parantamisessa. Paimionjoki-yhdistyksellä on kunnan alueella vireillä koskikunnostushanke, johon kunta osallistuu.

Kuntalaiset ovat ottaneet hyvin vastaa monet kuntalaisia yhdistävät tapahtumat ja heidän mahdollisuutensa tulla kuulluksi tällä tavalla. Tämä on lähidemokratiaa parhaimmillaan ja sitä tulee jatkaa.

Hallinto- ja talouspalvelut

Kunnan asiahallinnon ja sähköisten asiointipalveluiden kehittäminen odottaa vielä toteutusta. Nykyisiä ICT-palveluita on kehitetty Lounean kanssa ja tietoturva-auditoinnin tulokset on viety työyksiköihin.

Kunnassa on tarvetta vuokrattavista asunnoista, jotta kuntaan saadaan uusia asukkaita ja perheitä. Uusia asuntoja onkin saatu lisää kunnostamalla kunnan toimesta terveysaseman vapautuneita tiloja asunnoiksi. Vireillä on myös asuntojen kunnostuksia yritysten toimesta.

**Kunnan sähköisiin palveluihin on aihetta panostaa, koska palveluiden käyttö lisääntyy ja vaatimukset kasvavat.
Vuokra-asuntojen tarjontaa pyritään kunnassa parantamaan.**

Henkilöstöpalvelut

Suurin muutos vuosiin on ollut sote-henkilöstön siirto Varhalle. Siirto on aiheuttanut paljon järjestelyitä sekä siirtyviin että kunnan palvelukseen jäävien henkilöiden töihin ja työpaikkoihin. Henkilöstön työtyytyväisyys ja työympäristön toimivuus on ollut tärkeää muutoksen edetessä. Työterveyspalveluiden merkitys on korostunut, samoin henkilöstön kouluttaminen ja yhteistyöpalaverit sekä tiedottaminen työolojen muutoksista.

Kunnan henkilöstön jaksaminen ja siitä huolehtiminen on edelleen oleellista koronavuosien ja soten tuomien muutosten vuoksi.

Muut tehtävät

Kunnan ruokahuollosta on aikaisemmin vastannut kunnan oma keskuskeittiö. Varhan aikana tilanne on muuttunut ja ruokahuoltoa on jouduttu järjestelemään uudelleen tilojen ja henkilöstön osalta. Ruoan laadusta on tehty kysely koululaisille ja palveluun ollaan nyt tyytyväisiä.

Ruokahuoltoa on järjestelty useampaa otteeseen sote-muutosten aikana, jolloin ruoka-annosten laatu on huonontunut. Tilanne on kuitenkin parantunut ja huolto toimii nyt hyvin, mutta tilannetta on hyvä jatkuvasti seurata.

Elinvoimapalvelut

Kunnan elinvoimapalveluita on kehitetty mm. valtuustoseminaarissa luottamushenkilöiden ja henkilöstön kanssa laatimalla kunnan elinvoimaohjelma.

Kunnan yhteistyö yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa näkyy useina kuntalaisia kiinnostavina tapahtumina. Helmikuussa Rakenna ja sisusta -messuilla Turussa, huhtikuun alussa Koti Marttilaan - tapahtuma noin 1000 kävijällä, kesäkuussa Härkähumu-viikko sekä elokuussa Marttilan perinnerakentamispäivä ja marraskuussa Martinviikko. Yrittäjien kanssa kunnalla on kerran kuussa aamukahvitapaaminen.

Kunnan toiminta elinvoimapalveluissa on onnistunutta ja vaikutukset ovat näkyvissä Marttilassa sekä kunnan suhteissa yhteistyökumppaneihin.

Kaavoitus ja maaomaisuuden hallinta

Maa-alueiden käyttöä energian tuotantoon on kunnassa edistetty laatimalla kunnan alueelle tuulivoimakartoitus. Myös aurinkoenergian tuottamiseen sopivia alueita on yksityisten yritysten toimesta tiedusteltu ja yksi isompi hanke on vireillä Kantinkulmalle. Marttilaan on haluttu toimiva keskeinen torialue, jota on kehitetty kirjaston alueelle. Alueen käytöstä on tekeillä suunnitelma, josta on saatu hyviä palautteita.

Energiantuotanto kunnan alueella on ollut tunteita jakava asia. Se on saanut kannatusta tuotannon positiivisesta vaikutuksesta kunnan talouteen lisääntyvien verotulojen vuoksi. Vastustusta on toisaalta tullut etenkin tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksista asumiseen niiden lähistöllä. Marttilassa on paljon luontoarvoja, joiden yhteyteen tuulimyllyt ja aurinkovoimapuistot eivät välttämättä sovi. Näiden arvojen yhteensovittamisesta kunnan tulee pitää huolta.

Vuoden 2023 talouden toteutuminen

Kunnan talous toteutui ennakoitua paremmin. Vuoden 2023 talousarviossa arvioitiin vuosikatteeksi 0,54 milj. euroa ja tulokseksi 0,03 milj. euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate oli 0,57 milj. euroa. Vuosikate muodostui 0,03 milj. euroa paremmaksi. Tilinpäätöksen tulos oli 0,06 milj. euroa, mikä oli 0,04 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,09 milj. euroa. Kunnan lainamäärä tilinpäätöksessä oli 1,40 milj. euroa. Kunnan ei tarvinnut nostaa uutta pitkäaikaista lainaa 0,80 milj. euroa, vaikka näin talousarviossa 2023 ennakoitiin.

Kunnan investointien toteuma oli yhteensä 0,68 milj. euroa, mikä oli 51,8 % talousarvion investointien menovarauksesta 1,32 milj. euroa. Vuonna 2023 toteutui suurimpina urheilukentän kunnostus yhteensä 0,24 milj. euroa, vesihuoltolaitoksen saneeraus 0,05 milj. euroa ja Marttilan alakoulun sadevesijärjestelmä ja sisäänkäynnit 0,04 milj. euroa. Virastotalon korjaukseen oli varattu 0,26 milj. euroa ja toteuma oli 0,03 milj. euroa. Kunnanhallituksen alaisessa toiminnassa menot yhteensä 1,29 milj. euroa, joka oli 0,05 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Kunnanhallituksen tulot 0,19 milj. euroa, joka oli 0,01 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa.

2.2. Sivistyslautakunta

Lautakunnan erityisenä tavoitteena oli syrjäytymisen ehkäisy. Tavoitteena oli koulukiusaamisen ehkäisy ja kartoittaminen. Lisäksi tavoitteena oli lasten ja nuorten harrastustoiminnan kartoittaminen sekä sen varmistaminen, että kaikilla halukkailla lapsilla ja nuorilla on jokin harrastus.

Koulukiusaamista on kartoitettu Kiva-koulu -menetelmän puitteissa sekä tarkalla kirjaamisella ja omalla tilastoinnilla. Pienemmissä oppilaiden välisissä konflikteissa on käytössä Verso-vertaissovittelumenetelmä. Oppilashyvinvointia edistävät toimet ennaltaehkäisevät myös osaltaan kiusaamista.

Oppilaiden hyvinvointia tukevia toimia on tehty vuoden aikana. Kosken TI kunnan kanssa on laadittu ja otettu käyttöön oppilashuoltosuunnitelma, jonka lautakunta hyväksyi kokouksessaan lokakuussa. Koulujen oppilashuoltohenkilöstön siirtyminen hyvinvointialueen työntekijöiksi on aiheuttanut koululla haasteita, joihin pyritty varautumaan ennalta. Merkittävämpänä haasteena on ollut henkilöstön jatkuva vaihtuminen. Koulun vaikuttamismahdollisuudet tähän ovat hyvin vähäiset. Hyvänä voi kuitenkin pitää sitä, että ongelmia on osattu ennakoida ja niihin varautuminen on kirjattu jo talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin. Lisäksi Marttila on mukana alueellisessa hankkeessa, jonka tavoitteena on vakiinnuttaa toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi.

Koulun kerhotoiminnan määräraha ylittyi n. 4000 euroa, joten kerhotoiminnan kautta on tarjottu harrastusmahdollisuuksia ilmeisen hyvin. Syksystä 2023 kerhotoiminta on järjestetty Harrastamisen Suomen mallin mukaisesti.

Varhaiskasvatuksessa on saatu palkattua erityisopettaja, ja näin turvattu erityisvarhaiskasvatuksen toteuttaminen uuden lain vaatimusten mukaisesti. Varhaiskasvatuksen varajohtaja järjestelmä on viimein saatu luotua ja rekrytoitua varhaiskasvatuksen varajohtaja. Tavoitteena oli myös yhteistyön sujuvoittaminen vanhempien kanssa sähköisen toimintajärjestelmän avulla, mutta tästä luovuttiin sen korkean hinnan vuoksi.

Yleisesti voidaan todeta, että toiminnalliset tavoitteet on saavutettu sekä koulun että varhaiskasvatuksen osalta hyvin.

Sivistyslautakunnan menot yhteensä 3,18 milj. euroa, mikä oli 0,04 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa 3,15 milj. euroa. Sivistyslautakunnan tuloarvio muutetussa talousarviossa 0,18 milj. euroa tulojen toteuma oli 0,14 milj. euroa. Tulojen toteuma oli 0,02 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa.

2.3. Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan tehtäviin kuuluvat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut.

Hyvinvointilautakunnassa on yhteensä 7 jäsentä. Vuonna 2023 hyvinvointilautakunta kokoontui 6 kertaa.

Kirjasto- ja tietopalveluiden normaalit tavoitteet aineistojen, ohjaus- ja asiakaspalvelun ja digitaalisten palveluiden osalta vuodelle 2023 toteutuivat. Lisäksi tavoitteena oli maahanmuuttajien kotouttamisen edistäminen ja kouluyhteistyön syventäminen. Molemmat tavoitteet toteutuivat. Maahanmuuttajien kotouttamista edistettiin mm. hankkimalla kirjastoon suomen kielen oppimateriaalia. Kouluyhteistyö toteutettiin säännöllisillä luokkavierailuilla kirjastoon.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena oli järjestää ja tarjota tiloja tapahtumille, näyttelyille ja kansalaistoimintaan, museon kesänäyttelyn toteutus ja yhteistyön syventäminen eri toimijoiden kanssa. Kaikki tavoitteet toteutuivat vuonna 2023.

Liikuntapalveluiden yhtenä tavoitteena oli urheilukentän kunnostus. Kunnostus siirtyi vuodella aikaisemmasta tavoitteesta ja toteutui vuonna 2023. Urheilukenttään liittyvät kalustohankinnat tehdään vuoden 2024 puolella. Tavoitteena oli myös Palaisten uimarannan kehittäminen, joka toteutettiin uimarannan ympäristön kunnostamisella ja kesäkaudella uimarannalla pidettiin kesäkioskia. Liikuntaryhmien toimintaan liittyen tavoitteena oli selvittää ryhmien/kurssien tarjontaa ja ryhmien kehittämistä. Molemmat tavoitteet toteutuivat osittain. Martintalon käyttöaste on suuri, joka osaltaan hankaloittaa sopivien vuorojen löytymistä.

Nuorisotyön tavoitteet toteutuivat osittain. Yhteistyötä tehtiin Kosken TI kunnan kanssa ja uusi hyvinvointikoordinaattori aloitti syksyllä 2023. Lisäksi uusi nuorisovaltuusto aloitti kaudelle 2023-2024. Tilastoinnin ja arvioinnin kehittämiseksi otettiin käyttöön NuoDo-järjestelmä. Yhteistyönä nuorisotyön yhdistysten kanssa järjestettiin yhdistysiltoja ja tapahtumia.

Hyvinvointilautakunnan menot olivat 0,43 milj. euroa. Lautakunta alitti talousarvion menot 0,01 milj. eurolla. Hyvinvointilautakunnan tulot olivat yhteensä 0,05 milj. euroa. Sen tulot olivat 0,02 milj. euroa paremmat kuin talousarviossa arvioitiin.

2.4. Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja ylläpitotehtävistä. Lisäksi tekninen lautakunta hoitaa rakennuslautakunnan tehtävät. Tekninen lautakunta kokoontui 5 kertaa. Seitsemän jäsentä huolehtii teknisistä ja ympäristöasioista.

Kiinteistöjen huolto- ja kunnossapito

Kunnan teiden kunnossapito, esim. valaistus ja teiden aeraus

Muihin palveluihin paikkatieto, yksityistieavustukset, jätehuolto ja ympäristönsuojelu.

Rakennusvalvontatoimi valvoo alueiden käyttöä ja rakentamista elinympäristömme ominaispiirteitä vaalien.

Vesilaitos kokonaisuudessaan.

Tekninen lautakunta huolehtii kunnan investoinneista. Osa investoinneista on siirtynyt vuodelle 2024 keskeneräisyytensä vuoksi. Virastotalon remontti on siirtynyt tulevaisuuteen.

Teknisen lautakunnan menot yhteensä 1,38 milj. euroa. Menot olivat 0,03 milj. euroa arvioitua pienemmät. Lautakunnan tulot 1,07 milj. euroa toteutuivat 0,08 milj. euroa paremmin kuin arvioitiin muutetussa talousarviossa.

2.5. Investoinnit

Investointien toteutumisesta on annettu kattava selvitys kunnan tilinpäätöksen toimintakertomuksessa.

3. Kunnan talous

Tilikauden ylijäämä on 0,09 milj. euroa poistoerokirjauksen jälkeen. Taseen kertynyt ylijäämä on tämän jälkeen yhteensä 3,88 milj. euroa. Omavaraisuusaste on 71,22 %, kun hyvänä tasona pidetään 70 %. Kunnan omavaraisuusaste parani edellisestä tilikaudesta 3,95 %. Kunnalla on lainaa asukasta kohti 840 euroa. Kunnan lainakanta asukasta kohden pieneni tilikauden aikana.

4. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta katsoo, että kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin vuonna 2023

Hallituksen esitykseen tilikauden tuloksen käsittelystä ei ole huomautettavaa.

Tarkastuslautakunta haluaa vuoden päätteeksi kiittää koko kunnan henkilöstöä heidän osaamisestaan ja jaksamisestaan monien haasteiden edessä. Marttila on pystynyt tuottamaan kuntalaisille tarvittavat palvelut.

Marttilassa 18.4.2024

Marttilan kunnan tarkastuslautakunta

Mikko Tegel
puheenjohtaja

Kimmo Kylämäki
varapuheenjohtaja

Matti Karakorpi
jäsen

Hilkka Nyman
jäsen

Kirsi Salo-Ylitalo
varajäsen